Sajarah Kang Sinamun Bab Ayat Patang Puluh - Nomer Telung Puluh Telu

Yehezkiel Nomer Patbelas

Jeff Pippenger
2026-10-27

Ing Purwaning Dumadi bab papat lan lima, sarasilah Kain ditandhingake karo sarasilah Set.

Lamech kang Becik lan Lamech kang Ala

Rong garis keturunan kasebut nggambarake prabédan antarané wong-wong kang nemu karusakan lan wong-wong kang kaslametaké, lan sawenèh tedhak turun saka rong garis keturunan kasebut makili ‘pralambang tedhak turun’ kang sajajar saka rong garis keturunan kang dikosokbalèkaké mau. Cain nggambarake sawijining golongan kang ora duwé pamratobat tumrap dosa, lan mung nangisi kaanané dhéwé.

> Panjenengané banjur ngandika, Apa kang wis koklakoni? Swarané getihé sadulurmu sesambat marang Ingsun saka ing lemah. Lan saiki kowé kena ing ipat-ipat saka bumi, kang wis mbukak cangkemé kanggo nampani getihé sadulurmu saka tanganmu; Samangsa kowé nggarap lemah, wiwit saiki lemah mau ora bakal mènèhaké kakuwatané marang kowé manèh; kowé bakal dadi wong buronan lan wong kang nglambrang ing bumi. Kain banjur matur marang Pangéran, Paukuman kawula punika langkung awrat tinimbang ingkang saged kawula tanggel. Lah, ing dinten punika Paduka sampun nundhung kawula saking lumahing bumi; saha kawula badhé kasingid saking pasuryan Paduka; kawula badhé dados tiyang buronan saha tiyang ingkang nglambrang wonten ing bumi; saha badhé kelampahan, saben tiyang ingkang manggihi kawula badhé mejahi kawula. Pangéran banjur ngandika marang dhèwèké, Mulané, sapa waé kang matèni Kain bakal tampa piwales tikel pitu. Pangéran banjur maringi tetenger marang Kain, supaya aja nganti ana wong kang nemoni dhèwèké banjur matèni. Kain banjur metu saka ing ngarsané Pangéran lan manggon ing tanah Nod, ing sisih wétané Éden. Purwaning Dumadi 4:10–16.

Kain nglambangake golongan wong kang ora gelem mratobat, kang mung nggatekake kahanane dhewe kang nyedhihake, yaiku kahanan kang dituwuhake dening awake dhewe amarga ora gelem ngupaya tumindak becik.

> Nanging Panjenengané ora nggatèkaké Kain lan pisungsungé. Kain banjur nepsu banget, sarta ulaté dadi surem. Pangéran banjur ngandika marang Kain, “Yagéné sira nepsu? Lan yagéné ulatira dadi surem? Menawa sira tumindak becik, apa sira ora bakal ditampani? Lan menawa sira ora tumindak becik, dosa ndhedhepi ana ing ngarep lawang. Lan marang sira bakal tumuju pepénginané, sarta sira bakal ngwasani dhèwèké.” Purwaning Dumadi 4:5–7.

Nem Pati—Telung Alfa lan Telung Omega

Ing artikel-artikel sadurungé, kita wis ngenali Enoch minangka pralambang malaékat kapisan, Lamech minangka pralambang malaékat kapindho, Methuselah minangka panguwuh ing tengah wengi, lan Noah minangka malaékat katelu. Lamech saka trahé Seth tilar donya nalika umuré pitung atus pitung puluh pitu taun, limang taun sadurungé banjir gedhé kang dumadi nalika Methuselah tilar donya. Patiné Lamech disusul déning patiné Methuselah limang taun sawisé, mula patiné wong loro iku minangka pralambang patiné garwané Ezekiel, kang banjur disusul déning patiné Jerusalem, garwané Sang Cempé, siji koma lima taun sawisé $\left(1.5\right)$.

> Lan aku, Yohanes, weruh kutha suci, Yerusalem anyar, tumurun saka ing swarga saka ngarsané Gusti Allah, kang wis dicawisaké kaya pangantèn putri kang rinengga kanggo garwané. Wahyu 21:2.

Pati alfa garwané Ezekiel lan pati alfa Lamech, sing gegayutan karo pati omega Yerusalem lan pati omega Methuselah, nglambangaké patiné John Palaiologos, sing limang taun sawisé iku disusul patiné Constantine kaping sewelas ing témbok-témbok Konstantinopel. Garis Lamech nuduhaké mangsa limang taun, kanthi mangsa migrasi kéwan suwéné pitung dina ing pungkasané. Garis Roma Wétan nglambangaké mangsa limang taun, lan uga mangsa patang taun ing sajroning limang taun sakabèhé mau. Garis Ezekiel nglambangaké mangsa rong taun lan uga mangsa siji koma lima taun $\left(1.5\right)$. Garis Ezekiel ngenani Babilonia sing nyirnakaké Yerusalem salaras karo pangrusakané Yerusalem kaping pindho déning Roma wiwit taun 66 nganti taun 70. Garis Roma ngenani pangrusakané Yerusalem ngasilaké mangsa patang taun lan uga mangsa telung taun setengah. Saben garis saka patang garis simbolis mau ngasilaké dudu siji, nanging rong mangsa simbolis ing sajroning paseksèné kang asipat profètis.

Lamech, John Palaiologos, lan garwané Ezekiel nggambaraké tenger alfa saka sawijining mangsa kang dipungkasi kanthi pati omega. Loro saka telung garis kasebut nggambaraké pangepungan kang dipungkasi kanthi patiné padanané dhéwé-dhéwé. Garis sijiné dipungkasi nalika kéwan-kéwan padha mlebu ing prau. Padanan omega kasebut nyelarasaké banjir gedhé ing jamané Noah karo karusakané Jerusalem lan karusakané témbok-témbok Constantinople. Telung pralambang omega iku kabèh nggambaraké panutupané mangsa pacoban nalika angger-angger dina Minggu kang bakal enggal teka iku katetepaké.

Mesthi waé, ing paseksèn bab prau Nuh ora ana pangepungan, nanging mesthiné kudu ana dalan miring kanggo mlebu ing prau iku. Yèn dalan miring kanggo ngunggahaké muatan iku dianggep minangka pralambang dalan miring kanggo pangepungan, mula telung paseksèn bab pati iku kabèh nuduhaké anané pangepungan. Ing alur prastawa Romawi bab karusakané Yérusalèm wiwit taun 66 nganti 70, ana pangepungan déning Cestius ing taun 66 lan pangepungan kapindho déning Titus ing taun 70.

Patang Taun

Patang taun kang dipungkasi kanthi pangepungan Constantinople ing taun 1453 nggambarake mangsa patang taun kapindho ing pameca Islam bab “limang sasi” ing Wahyu bab sanga. Mangsa patang taun kapisan ing pameca bab “limang sasi” yaiku wiwit taun 1333 nganti taun 1337 sajrone pangepungan Nicomedia. Pangepungan iku uga nggambarake pungkasane telung puluh wolu taun wiwit tanggal 27 Juli 1299. Rong prastawa pangrusakan Jerusalem, siji prastawa pangrusakan Constantinople, banjir gedhe lan pangepungan Nicomedia iku limang paseksi tumrap kampanye perang Panium wiwit taun 200 SM nganti taun 198 SM, kang bakal dadi paseksi kaping enem, lan isih ana sawatara liyane.

Kaloro karusakaning Yerusalem kanthi gampang bisa diselarasake, “garis tumumpang garis.” Banjir patopan lan garis Roma Wetan diselarasake lumantar pati alfa lan omega kang padha ana ing kalorone. Kampanye perang Panium kanthi mligi diselarasake karo garis Yehezkiel ing taun 587 SM, amarga kaloro mangsa pangepungan kasebut nggambarake rong taun. Panium digambarake ing Daniel sewelas ayat limalas, kang ndhisiki ayat nembelas kang nggambarake undhang-undhang dina Minggu kang bakal enggal teka, kaya dene karusakaning Yerusalem ing taun 586 SM lan 70 M. Mangsa rong taun saka paprangan Panium lan pangepungan Sidon nggawa saben garis kasebut mlebu ing sejarah kang siningid ing Daniel sewelas ayat patang puluh.

Sawijining Tandha

Tenger dalan nubuat kang kapisan ing pangepungan-pangepungan ing rong prastawa karusakane Jerusalem nglambangake sawijining pratandha; Cestius ing taun 66 lan sedane garwane Ezekiel padha-padha minangka pratandha alfa. Lamech uga minangka tenger dalan kapisan, mula, adhedhasar paseksen saka loro mau, Lamech uga minangka pratandha. Umure kang 777 taun nglambangake pratandha pasamuwan kang menang, kang dumadi saka telung unsur: sawijining nabi, sawijining imam, lan sawijining raja.

> Kajaba iku, Ingsun uga maringaké dina-dina Sabat-Ku marang wong-wong mau, minangka pratandha ing antarané Ingsun lan wong-wong mau, supaya padha sumurup manawa Ingsun iki Pangéran kang nucèkaké wong-wong mau. Yeheskiel 20:12.

300 Taun

Henokh, kang ana ing urutan kapitu wiwit Adam ing trahé Sèt, lumaku bebarengan karo Gusti Allah suwéné 300 taun lan kaangkat menyang swarga. ‘300’ minangka pralambang telung atus bagan para pelopor taun 1843, telung atus juru kotbah Millerit kang cundhuk karo bagan-bagan mau, lan uga wadyabala Gidéon kang cacahé telung atus. Henokh, para juru kotbah Millerit, lan telung atus prajurité Gidéon nglambangaké satus patang puluh papat èwu. Simson njupuk 300 rubah lan ngiket kewan-kewan mau sapasang-sapasang, saéngga nuduhaké cacah 150 lan sawijining pralambang kang kaiket dadi siji kanthi gunggung telung atus.

> Samson banjur lunga lan nyekel rubah telung atus, nuli njupuk obor, nggathukake buntute rubah-rubah mau loro-loro, sarta masang obor siji ing antarane saben buntut

> loro. Sawise obor-obor mau diurubake, rubah-rubah mau diculake menyang pategalan wong Filistin kang gandume durung dieneni, temah ngobong entek tumpukan-tumpukan bendhelan gandum lan gandum kang durung dieneni, dalah kebon-kebon anggur lan wit-wit zaitun. Para Hakim 15:4, 5.

Ing bab sanga Kitab Wahyu, rong pameca ngenani Islam kang saben-saben nyakup wektu limang sasi nuduhake “geni” lan “buntut” minangka ciri-cirine Islam.

> Lan ing sajroning wahyu iku aku weruh jaran-jaran lan para panunggange kaya mangkene: para panunggange padha nganggo kere waja awarna abang geni, biru yakut, lan kuning walirang; endhase jaran-jaran mau kaya endhase singa; lan saka cangkeme metu geni, kumelun, lan walirang. Marga saka telung prakara iki, sapratelone manungsa padha dipateni, yaiku marga saka geni, marga saka kumelun, lan marga saka walirang kang metu saka cangkeme. Amarga dayane ana ing cangkeme lan ing buntute: awit buntute padha kaya ula lan duwe endhas, lan nganggo buntut-buntut iku padha gawe cilaka. Wahyu 9:17–19.

Kakuwatané Islam dumunung ing cangkemé lan uga ing buntuté.

> Lan padha duwe buntut kaya kalajengking, lan ing buntute ana entupe: lan panguwasane yaiku kanggo nglarani manungsa suwene limang sasi. Lan padha duwe ratu kang ngwasani, yaiku malaekating jurang tanpa dhasar, kang jenenge ing basa Ibrani Abaddon, nanging ing basa Yunani jenenge Apollyon. Wahyu 9:10, 11.

Kakuwatané Islam kanggo nyiksa lan matèni dumunung ing cangkem-cangkem lan buntut-buntuté, kang metu saka cangkem-cangkem lan buntut-buntuté.

> Mula Sang Pangeran bakal ngethok sirah lan buntut, pang lan glagah, saka Israel ing sajroning sadina. Wong kang wis tuwa lan kinurmatan iku sirah; dene nabi kang mulangake goroh iku buntut. Awit para panggedhening bangsa iki njalari wong-wong mau padha kesasar; lan wong-wong kang dituntun dening para panggedhe iku padha disirnakake. Yesaya 9:14–16.

Islam lan Israel nduwèni sesambungan profètis, amarga loro-loroné padha turuné Abraham, lan ing saben garis keturunan, “sirah” iku “kang sepuh lan kinurmatan” lan “buntut” iku “nabi kang mulangaké goroh.” Tumrap Islam, nabi jaman kuna kang mulangaké goroh iku Mohammed. Al-Qur'an nglambangaké goroh-goroh kang njurung walang-walang Islam, lan kang sepuh lan kinurmatan iku kapemimpinan politiké. Islam diarahaké déning tata praja (cangkem), kang dijurung déning goroh-gorohé Al-Qur'an (buntut). Telung atus rubahé Samson dipérang dadi rong golongan kang saben-saben suwéné limang sasi, kang bakal nyiksa lan matèni lumantar geni, kukus lan welirang.

Geni, Keluk lan Welirang

Geni, pega, lan welirang ngemu ciri-ciri nubuat saka telung malaekat. Kang kapisan lan kang pungkasan iku jinis-jinis geni. Oyoding tembung “welirang” nggambarake sumeblaking cahya ilahi. Geni minangka pralambang sawijining pawarta; pega minangka

akibat saka pawarta iku lan welirang nandhani manawa pawarta iku asipat agama. Telu-telune iku minangka tiron palsu saka pawarta sejati telung malaekat ing Wahyu patbelas. Tutup dhadha wesi iku digambarake minangka geni, yakintus, lan welirang. Iku minangka tiron palsu saka tutup dhadhane imam agung. Tutup dhadhane imam agung nggambarake wong satus patang puluh papat ewu minangka rolas sesotya manungsa kang digabungake karo Ka-Allahan, kang dilambangake dening Urim lan Thummim. Yakintus ing jaman kuna awarna biru semu ireng kang tuwa, utawa wungu surem. Yakintus ing tutup dhadhane Islam iku jumbuh karo pega kang metu saka cangkem-cangkem (negara) lan buntut-buntut (pasamuwan) Islam.

Kaangkatipun Henokh dhateng swarga sasampunipun lumampah sesarengan kaliyan Gusti Allah salaminipun 300 taun nggayutaken wilangan 300 kaliyan pawartos malaékat kapisan ingkang dumugi ing taun 1798. Pawartos malaékat kapisan punika kaparingan daya ing tanggal 11 Agustus 1840, kanthi kaleksananipun pameca bab gangsal sasi ing Wahyu bab sanga. Kalih mangsa ing bab punika, ingkang saben-saben dangunipun gangsal sasi, dipungandhèngaken, larik tumumpang ing larik. Pangertosan bilih gangsal sasi ing ayat gangsal lan ayat sedasa punika kalih mangsa ingkang béda, ingkang saben-saben dangunipun satus sèket taun, nembé kémawon dipunmangertosi. Nalika kayektèn punika dipunmangertosi, Simson nalèni rubah-rubah dados satus sèket pasangan rubah.

Ing sajarah kenabian Samson (kang ateges “srengéngé”), “kebul” kang metu saka jurang nalika kunci dilambangaké déning paprangan Nineveh, nutupi srengéngé kanthi pepeteng. Para pandhèrèk Miller kanthi bener ngenali katutupané srengéngé déning kebul saka jurang Islam minangka katutupané Injil Kristus, kang dilambangaké déning srengéngé (Samson). Ana sawetara sesambungan liyané antarané paseksèné Samson lan Islam ing kitab Wahyu bab sanga nganti sewelas.

Angka telu tinemu ing riwayaté Samson, yaiku telung dina kang dadi wates wektu tumrap para tamu pahargyan palakrama kanggo mecahaké cangkriman. Samson sesambungan karo wanita telu: bojoné saka Timnah, wanita tuna susila, lan Delilah. Rohé Pangéran tumedhak marang Samson kaping telu: nalika ngadhepi singa, ing Ashkelon, lan ing Lehi. Samson mènèhi Delilah telung wangsulan palsu sadurungé ngandhakaké kang satemené. Angka telu nglambangaké ka-Allahan, uga ka-Allahan palsu kang dumadi saka naga, kéwan, lan nabi palsu, sarta telung pérangan kang mbentuk pasamuwan kang menang.

Telung puluh iku wilangané sawijining imam, lan ana telung puluh kanca kang digawa menyang pésta palakramané Samson. Banjur Samson masang taruhan telung puluh lembar kain lan telung puluh sandhangan manawa para tamu bisa mbatang cangkrimané. Nalika cangkrimané dibocoraké kanthi cidra, Samson matèni telung puluh wong Ashkelon kanggo mbayar taruhané. Wilangan telung puluh iku prasepuluhan profètis saka 300, lan salaras karo Enoch kang lumaku bebarengan karo Gusti Allah suwéné telung atus taun, telung atus rubah kang dicekel Samson lan ditalèni bebarengan dadi satus sèket pasangan iku gegandhèngan karo rong pameca bab limang sasi ing Wahyu bab sangang kang digandhèngaké kanthi metodologi larik tumumpang ing larik. Telung atus iku prasepuluhan

profètis saka telung èwu, lan telung èwu nglambangaké kekarèn, dadia kekarèn kang mursid kaya kang dilambangaké déning wong-wong kang mratobat nalika Pentakosta, utawa kekarèn kang ora mursid kaya kang dilambangaké déning wong-wong kang dipatèni déning wong-wong Lewi nalika pambrontakan ing prakara pedhet emas.

Pambalélan ing prastawa pedhèt emas lan wong-wong kang mratobat ing dina Pentakosta loro-loroné padha jumbuh kanthi profètis ing mangsa undhang-undhang dina Minggu kang bakal enggal teka. Sawijining umat kekarèn nggambaraké umat kekarèn saka antarané umat prajanjiané Gusti Allah lan umat kekarèn saka antarané wong-wong kang ana ing sajabané pepanthan umat prajanjiané Gusti Allah. Panyebutan telung èwu kang kapisan ing paseksèné Simson nuduhaké wong-wong Yahudi kang padha nawan Simson supaya wong-wong Filistin padha marem, déné kang kapindho nuduhaké wong-wong Filistin. Pangadilan diwiwiti saka padalemané Gusti Allah, banjur tumrap para buruh ing jam kaping sewelas kang isih ana ing Babil. Paseksèné Simson ngukuhaké pralambang telung èwu minangka umat kekarèn, lan uga ngukuhaké urut-urutané lakuning pangadilan. Henokh lumaku bebarengan karo Gusti Allah suwéné telung atus taun, kanthi mangkono nggambaraké umat kekarèn saka antarané umat prajanjiané Gusti Allah kang ora ngrasakaké pati. Umat kekarèn iku yaiku wong satus patang puluh papat èwu kang ing kitab Wahyu bab pitu dibédakaké karo golongan wong kang cacahé akèh banget.

Prasepuluhan saka 300 iku 30, kang dadi pralambangé imam, lan luwih manèh, angka telu, minangka prasepuluhan saka telung puluh, nglambangaké ka-Allahan, uga ka-Allahan palsu saka naga, kéwan, lan nabi palsu. Angka telu uga nglambangaké pamérangan pasamuwan kang menang dadi telung pérangan, kang dilambangaké déning Prabu Dawud kang wiwit jumeneng raja nalika yuswané telung puluh taun, imam Yusuf kang wiwit leladi nalika yuswané telung puluh taun, lan nabi sarta imam Yéheskièl kang miwiti mangsa paladosané kang suwéné rong puluh loro taun ing taun kaping telung puluh saka siklus Yobel kaping pitulas. Minangka imam, mesthiné yuswané telung puluh taun.

Saben-saben saka telung entitas simbolis kang digambarake minangka nabi, imam, lan ratu nampa meterai Sabat dina kapitu saka Gusti Allah ing tetenger kang nandhani wiwitaning pangepungan. Paseksi loro bab pati, bebarengan karo paseksi sekunder bab karusakane Yerusalem ing taun 66, menehi telung paseksi yen tetenger pangepungan iku sawijining ‘tandha.’

Tetenger Pangalihan

Nalika pangepungan diwiwiti, pasamuwané Gusti Allah kang menang lan dumadi saka telung pérangan disègel, kaya kang dilambangaké déning Lamech. Sédané garwané Ezekiel nuduhaké yèn ing tenger dalan kang padha persis iku umat prajanjian sadurungé wis diliwati babar pisan. Tenger dalan iku nandhani owah-owahan saka Laodicea menyang Philadelphia, kang uga digambaraké minangka owahé pasamuwan kang isih perang dadi pasamuwan kang menang, saéngga dadi pasamuwan kawolu kang kalebu ing pitu iku. Ing sajarah Millerite kang gegayutan karo malaékat katelu lan lumaku wiwit tanggal 22 Oktober

1844 nganti pambrontakan taun 1863, tenger dalan iku nggambaraké mangsa taun 1856, nalika James lan Ellen White padha wiwit ngenali gerakan iku minangka gerakan kang sipaté Laodicea. Ing taun 1856 gerakan Millerite kang sipaté Philadelphia malih dadi gerakan Millerite kang sipaté Laodicea. Pitung taun sabanjuré gerakan Millerite kang sipaté Laodicea iku rampung nalika gerakan kasebut dadi pasamuwan Advent Dina Kapitu kang sipaté Laodicea.

Tenger dalan kasebut uga dipralambangake déning taun 313, nalika jaman pasamuwan Smyrna rampung lan jaman pasamuwan Pergamus diwiwiti. Yen dideleng bebarengan, peralihan ing taun 1856 saka Philadelphia kang mursid menyang Laodicea kang ora mursid salaras karo peralihan saka Smyrna kang mursid menyang Pergamus kang ora mursid ing taun 313, lan titik peralihan kasebut uga nuduhake yèn tenger dalan iku minangka tandha. Pangepungan diwiwiti kanthi sawijining tandha, adhedhasar paseksèn saka sawetara seksi. Nalika gerakan malaékat katelu, kang dumadi saka wong satus patang puluh papat ewu, dicap ing wektu sédané Lamech, wong-wong iku dicap lan nyawiji kanthi sampurna nalika padha kaangkat minangka panji, awit tenger dalan kapisan ing tatanan pameca bab pangepungan iku sawijining tandha.

Sédané John Palaiologos nuduhaké tetenger Islam, nalika Roma Wétan dipeksa tundhuk marang Islam. Pangepungan lan pangrusakané Yérusalèm dadi seksi loro tumrap Babil lan Roma. Jangka wektu setaun setengahé Yehezkiel nggambaraké wong-wong Laodikia kang ora gelem ndeleng lan ngrungokaké pawarta pepéling bab bakal digawa dadi tawanané raja ing sisih lor. Pratandhané Cestius nggambaraké wong-wong Filadelfia kang uwal saka raja ing sisih lor. Pratandha loro mau gegayutan karo pawarta kenabian internal, kaya déné angka 777-é Lamekh. Garis tumumpang garis, sagolongan digawa dadi tawanan nalika pangepungan, déné golongan sijiné uwal saka tangané raja ing sisih lor.

Sédané John Palaiologos nglambangaké pawarta kenabian èksternal kanthi nuduhaké perané Islam ing tetenger dalan nalika wong-wong sing dilambangaké déning Lamech diwènèhi cap. Wong-wong sing oncat lan wong-wong sing katangkep sajroning pangepungan lan pangrusakan Jerusalem nandhesaké yèn iya ing tetenger dalan alfa saka mangsa kenabian pangepungan iku watak kawedhar. Golongan loro mau dilambangaké déning Lamech loro. Golongan kang siji awèh pepéling marang Nashville, déné golongan sijiné nampik.

> Lan Gusti ngandika marang dhèwèké, Mulané, sapa waé kang matèni Kain bakal nampa piwales tikel pitu. Lan Gusti maringi tetenger marang Kain, supaya sapa waé kang nemoni dhèwèké aja nganti matèni dhèwèké. Purwaning Dumadi 4:15.

Tandhaning Pambrontakan

Kain nampa tandha pambalélané. Tandha pambalélané iku dimangertèni minangka pepéling tumrap umat manungsa, yèn wong-wong mau nganti matèni Kain, bakal padha nampa paukumané Gusti Allah kang tikel pitu. Ing sawijining pangertèn, tandha iku bisa dimangertèni minangka pangayoman kang diparingaké Gusti Allah marang Kain, nanging

miturut teges profètisé, tandha iku jumbuh karo tandha pepéling bab pambaléla ing kitab pungkasan ing Kitab Suci. Tandhané kéwan ing kitab oméga Wahyu wis dipralambangaké déning tandha pambalélané Kain ing kitab alfa Purwaning Dumadi. Pepéling kang kinandhut ing tandhané Kain yaiku yèn sapa waé kang nuduhaké watak kang padha karo wataké Kain uga bakal ditampik lan diadili déning Gusti Allah. Tandha ing Kain jumbuh karo tandhané kéwan, lan pepéling iku nandhesaké dhawuh supaya ora niru pambalélané Kain awujud matèni seduluré, kang ing kitab Wahyu dilambangaké minangka gambaré kéwan. Niru tumindaké Kain iku ateges mbentuk gambaré Kain. Kain diwènèhi paukuman èksekutif kang tikel pitu, lan ing turunan kaping enem saka Kain, Lamekh mratélakaké yèn dhèwèké wis mbalèni dosané bapakné, nanging paukumané bakal tikel pitu ping pitung puluh.

> Lamech banjur calathu marang para garwane, Adah lan Zillah, Padha rungokna swaraku; he para garwane Lamech, padha gatekna pangucapku: awit aku wus mateni sawijining wong lanang amarga natoni aku, lan sawijining wong anom amarga nglarani aku. Manawa Cain bakal dibelani kanthi piwales kaping pitu, sayekti Lamech kaping pitung puluh pitu. Purwaning Dumadi 4:23, 24.

Ayat sadurungé iku minangka sing kapisan saka mung telung panggonan ing Sabdané Gusti Allah sing ngandharaké wilangan kanthi cara ping-pingan. Sing pungkasan padha karo sing kapisan.

> Pétrus banjur sowan ing ngarsané Panjenengané lan matur, Gusti, menawi sadhèrèk kawula damel dosa dhateng kawula, ngantos kaping pinten kawula kedah ngapunteni piyambakipun? Ngantos kaping pitu? Gusti Yésus ngandika marang Pétrus, Aku ora kandha marang kowé, Nganti kaping pitu, nanging, Nganti kaping pitung puluh ping pitu. Matius 18:21, 22.

Pitung puluh ping pitu iku patang atus sangang puluh, lan ing sejarah suci ana telung mangsa kang saben-saben suwéné patang atus sangang puluh taun, lan saben mangsa kasebut nggambaraké mangsa pacoban. Ana patang atus sangang puluh taun kang digambaraké kanggo pasucen, kanggo para raja, lan kanggo wadya-bala. Mangsa kanggo para raja diwiwiti nalika Saul dijebadi ing taun 1097 SM lan terus lumaku nganti pangepungan kang kapisan déning Nebuchadnezzar, nalika Daniel digawa dadi tawanan ing taun 607 SM.

Mangsa pacoban patang atus sangang puluh taun kang diparingaké kanggo pasucèn kawiwitan nalika Padaleman Suci Salomo diresmèkaké ing taun 1006 SM lan lumaku nganti Padaleman Suci sawisé pambuwangan diresmèkaké ing taun 516 SM. Déné tumrap wadyabala, patang atus sangang puluh taun iku wiwit taun 457 SM nganti taun 34 M.

Wiwit saka pawarta pepènget bab paukuman tikel pitu lan tandhané Cain nganti tekan paukuman tikel pitung puluh ping pitu tumrap Lamech, iku nglambangaké mangsa pacoban simbolis suwéné patang atus sangang puluh taun. Pambaléla kang dilambangaké déning tandhané Cain digambaraké saya suwé saya ndadra, cundhuk karo alesan kang njalari Gusti

Allah nekakaké banjir gedhé.

> Lan Gusti Allah mirsa manawa durakaning manungsa ana ing bumi iku gedhe, lan sakehing angen-angen saka pikiraning atine tansah ala bae. Lan Pangeran keduwung anggone wus nitahake manungsa ana ing bumi, sarta sungkawa ing panggalihe. Lan Pangeran ngandika, Ingsun bakal nyirnakake manungsa kang wus Suntitahake saka lumahing bumi; iya manungsa, iya kewan, iya sato kang gumremet, iya manuk-manuk ing awang-awang; awit Ingsun keduwung anggoningsun wus nitahake kabeh iku. Purwaning Dumadi 6:5–7.

Lamekh saka generasi kaping enem ing trah Kain digambarake minangka sawijining golongan pambrontak kang ditengeri, beda karo Lamekh saka trah Set. Paseksene Lamekh loro mau padha nuduhake pungkasaning mangsa pacoban: kang siji lumantar panyebutan angka 490, lan sijine lumantar patine. Kalorone ngemot pralambang angka kang gegayutan langsung karo susunan pasamuwan kang menang, kang dumadi saka telung perangan. Lamekh saka trah Kain jumbuh karo telung mangsa kang saben-saben suwene 490 taun tumrap para raja, pasucen, lan wadyabala, dene Lamekh saka trah Set ngemot cap angka pitu tumrap nabi, imam, lan raja. Lamekh saka trah Set iku malaekat kapindho saka telung malaekat ing Wahyu bab patbelas, lan Lamekh saka trah Kain iku malaekat katelu kang ngandharake pepeling bab kewan iku, recane, tenger, lan wilanganing jenenge. Wahyu bab patbelas, ayat 9/11 nuduhake wong-wong kang nampa ipat-ipate Kain.

> Lan malaékat kang katelu ngetutaké malaékat-malaékat mau, ngandika kanthi swara sora, Yèn ana wong nyembah kéwan iku lan recané, sarta nampa tetengeré ing bathuké utawa ing tangané, Wong iku bakal ngombé anggur bebenduning Allah, kang diesokaké tanpa kacampuran menyang tuwung dukané; lan bakal kasiksa kalawan geni lan welirang ana ing ngarsané para malaékat kang suci, lan ana ing ngarsané Sang Cempé: Lan keluk saka panyiksané wong-wong iku munggah ing salawas-lawasé: lan wong-wong kang nyembah kéwan iku lan recané, sarta sapa waé kang nampa tetenger jenengé, padha ora olèh palèrèman ing wayah rina utawa wengi. Wahyu 14:9–11.

Wahyu 15:2 nuduhaké sapa wong-wong sing dilambangaké déning Lamekh saka trahé Sèt:

> Lan aku weruh kaya déné segara kaca kang kacampuran geni; lan wong-wong kang wus menang nglawan sato iku, nglawan recané, nglawan tandhané, lan nglawan wilanganing jenengé, padha ngadeg ing sadhuwuring segara kaca iku, kanthi nyekel clempungé Gusti Allah. Wahyu 15:2.

Lamekh saka trah Set nandhani katutupé lawang lumantar patiné. Lamekh saka trah Kain nandhani katutupé lawang sawisé mangsa kasempatan kanggo mratobat kang suwéné patang atus sangang puluh taun. Tandhané Kain iku kudu dideleng minangka pepéling supaya nyingkiri watak kang ngatonaké telung ciri profètis utama. Dhèwèké ora gelem ngibadah marang Gusti Allah miturut pituduhé Gusti Allah; dhèwèké ngatonaké bebendu kang kebak rasa mèri lan matèni adhiné lanang; lan kaping teluné, dhèwèké ora gelem mratobat.

Cain wis nerak angger-angger ing papan watu kapisan saka Angger-angger Sapuluh, kang mratelakake sesambungane manungsa karo Gusti Allah, dene papan kapindho mratelakake sesambungane manungsa karo sapadha-padha. Tandha pambrontakane nuduhake manawa dheweke iku wong kang nerak angger-angger lan ora mratobat. Cain lan Lamech nuduhake lawang kang katutup saka malaekat katelu nalika tekane undhang-undhang dina Minggu kang wis cedhak. Enoch, Methuselah, Lamech lan Noah nggambarake sejarah kang diwiwiti kanthi tekane malaekat kapisan, kang digambarake dening Enoch, tekane Lamech minangka malaekat kapindho, tekane Methuselah minangka panguwuh ing tengah wengi kang menehi daya marang pawarta malaekat kapindho saka Lamech, lan sabanjure Noah minangka malaekat katelu nuduhake lawang kang katutup nalika banjir gedhe.

Lamech séda gangsal taun sadèrèngipun banjir ageng, lan sédanipun punika nandhani gangsal taun simbolis sadèrèngipun lawang dipuntutup nalika undhang-undhang dinten Minggu ingkang badhé énggal tumeka. Ing nalika Lamech séda ing yuswa 777 taun punika, panyegelan pasamuwan ingkang menang dipuntuntasaken. Lajeng, pitung dinten sadèrèngipun lawang prau ageng dipuntutup kanthi cara adikodrati, kéwan-kéwan wiwit mlebet ing prau ageng.

Dina sédané Methuselah iku dina kapisan saka pitung dina mau. Pènget pungkasan sadurungé lawang katutup yaiku pawarta rangkep arupa panampilan kéwan-kéwan kang kasatmata, kang dibarengi karo kaleksanané sawijining pameca kang wis dikumandhangaké sadawané riwayat uripé manungsa kang umuré paling dawa ing antarané kabèh wong kang tau mati. Pameca iku kamot ing jeneng Methuselah, kang tegesé ‘nalika dhèwèké séda, iku bakal teka.’

Pawarta pepéling pungkasan tumrap umat manungsa, manut tuntutan nubuat, kudu awujud pawarta rangkep, kaya kang kagambaraké déning pitung dina migrasiné kéwan-kéwan kang kawiwitan nalika Metusalah séda minangka panggeneping nubuaté Henokh kang diwartakaké lumantar jenengé putrané. Pitung dina migrasiné kéwan-kéwan iku nuduhaké yèn pawarta rangkep arupa sédané Metusalah lan kéwan-kéwan kang padha migrasi iku pawarta panyegelan saka malaékat katelu. Gusti Yesus tansah nggambaraké pungkasan kanthi wiwitan, lan ing Kitab Wahyu, malaékat katelu ing Wahyu wolulas dikanthèni swara kapindho ing ayat papat, kaya déné panguwuh ing wayah tengah wengi manunggal karo pawarta malaékat kapindho. Pawarta pepéling pungkasan tansah diwedharaké minangka pawarta internal lan eksternal, kaya kang kagambaraké déning sesambungan profetis antarané pasamuwan-pasamuwan lan segel-segel ing Kitab Wahyu. Pawarta pepéling pungkasan ing Daniel sewelas yaiku pawarta saka lor lan wétan. Metusalah lan kéwan-kéwan kang padha migrasi iku pawarta pepéling pungkasan kang rangkep ing jamané Nuh.

Sédané Lamech kanthi tandha 777 jumbuh karo wiwitané pangepungan, nalika garwané Ezekiel séda. Ing kono wong-wong kang setya, kang dilambangaké déning trahé Seth, padha dimèterai, lan ing kono uga wong-wong kang dilambangaké déning trahé Cain nampa tandha. Enoch iku generasi kapitu wiwit Adam lan nglambangaké tenger alfa ing sawijining

mangsa kang dipungkasi déning generasi pungkasan lan generasi kapisan, kang loro-loroné dilambangaké déning angka wolu. Lamech loro iku padha nandhani pungkasané mangsa sih-rahmat, lan sédané Lamech nglambangaké lawang sih-rahmat kang wis katutup ing wiwitané pangepungan.

Enoch minangka alfa ing sejarah pameca, lan awit saka tuntutan pameca, dheweke kudu nuduhake sawijining omega ing sejarah pameca. Omega iku dilambangake dening wolung jiwa kang lunga saka jagad lawas menyang jagad anyar tanpa ngrasakake pati. Enoch lan wolung jiwa iku ora nemoni pati sadurunge tekan ing bumi anyar. Jagad lawas tekan pungkasane sajrone pitung dina migrasine kewan, lan jagad anyar diwiwiti kanthi pitung dina tanpa udan. Banjur, wiwit dina kaping 17, sajrone limang sasi ora ana liya kajaba udan, nganti Gusti Allah nyandhet udan iku ing pungkasaning limang sasi mau, ing dina kaping pitulas.

Gangsal Wulan

Ing Wahyu bab sanga ana rong paseksi ngenani limang sasi, lan ing bab kasebut ana telung pameca bab wektu sing béda-béda. Limang sasi kapisan dipratélakaké ing ayat lima; limang sasi kapindho ana ing ayat sepuluh, lan telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dina ana ing ayat limalas. Ayat 5, 10 lan 15 nuduhaké pameca bab wektu sing gegayutan karo Islam kanthi rong paseksi ngenani limang sasi ing wiwitané mangsa pameca. Ayat 5 lan 10 padha-padha nuduhaké mangsa limang sasi, mula kanthi larik tumumpang ing larik, ayat lima lan ayat sepuluh yèn dijumlahaké dadi limalas. Mula, limang sasi kapisan iku 15, lan telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dina dipratélakaké ing ayat 15. Urutan lan susunan ayat 5, 10 lan 15 nuduhaké rong angka limalas, lan ing rong ayat kapisan sing yèn dijumlahaké dadi limalas kasebut, ana rong pameca bab wektu sing saben-saben suwéné satus sèket taun.

Ayat kaping limalas mratélakaké pameca bab wektu suwéné telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dina. Sang Kristus wis ngrajut angka limalas ing sajroning telung ayat, lan kanthi migunakaké wektu profètis kang dipratélakaké ing ayat-ayat iku mau dhéwé, Panjenengané mbedakaké angka 15 kang dilambangaké kanthi njumlahaké ayat kaping lima lan kaping sepuluh, kanggo ndadèkaké limalas tikel loro nalika dijumbuhaké karo ayat kaping limalas. Banjur Sang Kristus mungkasi telung pameca kang padha gegandhèngan iku kabèh kanthi limalas dina.

Kuncining bab punika inggih punika perang ing Nineveh ing taun 627, ingkang gangsal taun sasampunipun, ing taun 632, dipunsusul sédanipun Mohammed ingkang miwiti pameca gangsal sasi ingkang kapisan. Sedasa taun sasampunipun sédanipun Mohammed, wadyabala Persia dipuntumpes, jumbuh kaliyan ramalanipun Mohammed bilih kakuwasan kalih, inggih punika Persia lan Roma, kekalihipun badhé dipunkawonaken. Pramila, Wahyu bab sanga kawiwitan kanthi alur sajarah saking perang ing Nineveh antawisipun Persia lan Roma. Lajeng, gangsal taun sasampunipun, Mohammed séda, saéngga wekdal satus sèket taun ing ayat gangsal kawiwitan. Sedasa taun salajengipun, Persia dipunkawonaken ing perang ing

Nahavand ing taun 642. Islam nyebat perang ing Nahavand punika minangka “kamenanganing sadaya kamenangan.” Gangsal welas taun kapisan ing Wahyu bab sanga nggambaraken satunggaling mangsa gangsal taun ingkang dipunsusul sedasa taun. Pameca wekdal ingkang pungkasan rampung ing tanggal 11 Agustus 1840. Sedasa dinten sadèrèngipun prastawa punika, Josiah Litch nerbitaken ramalanipun ingkang sampun dipunenggalaken bab mandheging supremasi Ottoman. Gangsal welas dinten pungkasanipun Islam ing Wahyu bab sanga kapérang déning pakaryanipun Josiah Litch dados gangsal dinten, ingkang dipunsusul sedasa dinten, amargi Yesus tansah nggambaraken pungkasan mawi wiwitan.

Bab-bab punika badhé kita lajengaken ing artikel salajengipun.